

Amendement m.b.t. Natuurherstel en stikstof - vrijwilligheid en innovatie als randvoorwaarden

Provinciale Staten van Zeeland, in vergadering bijeen op 5 juni 2026, ter behandeling van de Voorjaarsnota 2026 en de Jaarstukken 2025,

De ondergetekende(n) stelt/stellen het volgende amendement voor:

Provinciale Staten besluiten het Statenvoorstel Voorjaarsnota 2026 als volgt te wijzigen:

In hoofdstuk 1, paragraaf **1.1 Prioritair dossier: Natuurherstel en stikstof**, wordt de tekst vanaf *“Binnen de uitvoering van het Stikstofplan Provincie Zeeland 2025 zetten we een volgende stap van beleid naar uitvoering”* tot en met *“De borging van het stikstofplan vindt plaats door verankering in het Programma Landelijk Gebied”* vervangen door:

“Binnen de uitvoering van het Stikstofplan Provincie Zeeland 2025 zetten we een volgende stap van beleid naar uitvoering. Om de eerste fase van maatregelen voor stikstofreductie en natuurherstel mogelijk te maken, stellen wij voor om middelen uit de bestemmingsreserve investeringsagenda in te zetten. Deze inzet vindt uitsluitend plaats op basis van vrijwilligheid. De middelen worden niet ingezet voor gedwongen uitkoop, onteigening of maatregelen die agrarische bedrijven direct of indirect dwingen tot bedrijfsbeëindiging.

De middelen worden primair ingezet voor innovatie, praktijkgerichte pilots, kennisontwikkeling, meetbare emissiereductie, verbetering van juridisch houdbare vergunningverlening en maatregelen met aantoonbare kosteneffectiviteit. Het zwaartepunt ligt bij maatregelen gericht op landbouw en mest die uitvoerbaar zijn, juridisch bruikbaar zijn en draagvlak hebben bij betrokken ondernemers. Hiermee doen we ervaring op met de effectiviteit, uitvoerbaarheid, kosten en praktische toepasbaarheid van verschillende maatregelen, zonder extra druk te leggen op agrarische bedrijven.

Daarnaast kan de uitvoeringscapaciteit worden versterkt voor coördinatie, begeleiding van pilots, monitoring en bestuurlijke afstemming, voor zover deze inzet binnen de hiervoor genoemde randvoorwaarden blijft. Deze inzet draagt bij aan natuurherstel, stikstofreductie en juridisch houdbare vergunningverlening, onder de voorwaarde dat maatregelen vrijwillig, doelmatig, controleerbaar en uitvoerbaar zijn.

Uiterlijk bij de Najaarsnota 2026 rapporteren Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten over de kosten, effectiviteit, uitvoerbaarheid, juridische bruikbaarheid en gevolgen voor agrarische ondernemers. Verdere opschaling van de aanpak vindt niet plaats zonder afzonderlijk besluit van Provinciale Staten.”

De bijbehorende financiële tabel onder het onderdeel **Natuurherstel en stikstof** blijft ongewijzigd.

Toelichting

De Voorjaarsnota stelt voor om middelen uit de bestemmingsreserve investeringsagenda in te zetten voor de eerste fase van maatregelen voor stikstofreductie en natuurherstel. Daarbij wordt onder meer gesproken over praktijkgerichte pilots, kennisontwikkeling, maatregelen gericht op landbouw en mest, uitvoeringscapaciteit en een voorstel voor vervolgstappen bij de Najaarsnota 2026.

Met dit amendement wordt de bestaande tekst aangescherpt. Provinciale middelen voor natuurherstel en stikstofreductie mogen niet leiden tot extra druk op agrarische bedrijven. Daarom wordt vastgelegd dat de inzet uitsluitend vrijwillig plaatsvindt en dat middelen niet worden gebruikt voor gedwongen uitkoop, onteigening of directe dan wel indirecte druk richting bedrijfsbeëindiging.

Tegelijkertijd houdt het amendement ruimte voor maatregelen die wél bijdragen aan praktische oplossingen: innovatie, praktijkgerichte pilots, meetbare emissiereductie, verbetering van vergunningverlening en maatregelen met aantoonbare kosteneffectiviteit. Daarmee wordt gekozen voor uitvoerbaar stikstofbeleid dat perspectief biedt aan Zeeland, zonder de agrarische sector verder onder druk te zetten.

Het amendement borgt daarnaast dat de inzet van middelen controleerbaar blijft. Daarom moeten Gedeputeerde Staten uiterlijk bij de Najaarsnota 2026 rapporteren over kosten, effectiviteit, uitvoerbaarheid, juridische bruikbaarheid en gevolgen voor agrarische ondernemers. Verdere opschaling kan alleen plaatsvinden na een afzonderlijk besluit van Provinciale Staten.

Gert Heijkoop, JA21